Dosar nr. 4-3574/2023
4-23157687-12-4-06112023

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

11 martie 2024 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani)
în componență:
Președintele ședinței, judecătorul: Denis Guzun
Grefier: Toacă Elena
Cu participarea:
Agentului constatator Serghei Moldovan
Reprezentantul Institutului Oncologic Rotari Alla

examinând în ședința de judecată publică, în limba română, cauza contravențională inițiată de către agentul constatator din cadrul ANRANR, Moldovan Serghei, în privința IMSP Institutului Oncologic, c/f *****, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 155[1] alin. (9) din Codul contravențional,

c o n s t a t ă:

Făptuitorul IMSP Institutului Oncologic, la data de 02.11.2023, în timpul controlului planificat la IMSP Institutului Oncologic, desfășurat în perioada 12,13,23-30.10.2023 și 02.11.2023, pe adresa de activitate mun. Chișinău, str. Nicolae Testemițanu nr. 30, a fost depistat și constatat faptul că persoana supusă controlului deține, depozitează temporar și exploatează pentru efectuarea investigațiilor de radioterapie surse radioactive și material nuclear, în lipsa unui sistem de securitate fizică a obiectivelor care să asigure inviolabilitatea acestora, fapt ce contravine prevederilor art. 20, lit. 1) și art. 37 al Legii 132 din 2012.

Acțiunile făptuitorului, de către agentul constatator au fost încadrate în baza art. 155[1] alin. (9) din Codul contravențional, potrivit căruia constituie contravenție *Exploatarea instalaţiilor nucleare sau radiologice în lipsa unui sistem de control al calităţii prin care să asigure cerinţele de radioprotecţie, de securitate nucleară şi radiologică, de securitate fizică a obiectivului, de pregătire a intervenţiei de urgenţă în cazul incidentelor sau accidentelor nucleare sau radiologice,* cu aplicarea sancțiunii de 300 u.c..

Totodată, cauza contravenţională şi materialele anexate, împreună cu procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 21 din 02.11.2023, au fost expediate în instanţa de judecată, conform competenței spre examinare în fond la Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani), fiind distribuită judecătorului Denis Guzun.

În şedinţă de judecată, a*gentul constatator din cadrul* ANRANR, Moldovan Serghei, a susținut procesul-verbal întocmit pe numele IMSP Institutului Oncologic

Făptuitorul IMSP Institutului Oncologic, a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție.

În continuare, verificând materialele cauzei contravenţionale şi procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu expunerile agentului constatator la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

În drept, în conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Respectiv, în conformitate cu prevederile art. 423^2 alin. (1) din Codul contravenţional, contravenţiile prevăzute la art. 155^1 se constată de către Agenţia Naţională de Reglementare a Activităţilor Nucleare şi Radiologice.

Conform alin. (2) al art. 423^2 din Codul contravenţional, procesele-verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

De asemenea, În conformitate cu prevederile art. 458 alin.(1) Cod Contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În asemenea situație, în vederea respectării garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu nr. 21 din 02.11.2023.

Sub aspectul legalității procesului verbal cu privire la contravenţie, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 din Codul contravențional.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanţa nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

În acelaşi context, instanța reiterează că procesul-verbal cu privire la contravenție, în sensul art. 442 Cod Contravențional, este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se

identifică făptuitorul, iar procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza *constatărilor personale* şi a *probelor acumulate*, în *prezenţa* făptuitorului sau în absenţa lui, or, în atare circumstanţe, se concluzionează că, în procesul verbal cu privire la contravenție este necesar de a fi descrisă fapta, în așa fel ca învinuirea formulată să fie clară făptuitorului.

La fel, instanța de judecată menționează că, procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în *prezenţa* IMSP Institutului Oncologic, care au semnat în actul nominalizat, au făcut mențiuni în mod olograf și au prezentat sau nu obiecții, iar în acest sens nu pot exista incertitudini cu referire la faptul neaducerii la cunoștință a drepturilor și obligațiilor lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia agentului constatator de a remite cauza contravenţională în instanță, fapt confirmat prin semnătura făptuitorului în rubricile necesare din procesul verbal cu privire la contravenție, dar şi prin acordarea dreptului de a-și expune propria versiune, de a prezenta alte probe și a ridica obiecții în contextul examinării cauzei contravenţionale de agentul constatator.

Concomitent, instanţa notează că atât *cauza*, cât şi *natura* acuzaţiei au fost formulate destul de clar, prin enumerarea faptei incriminate şi a încadrării juridice corespunzătoare Codului contravenţional, astfel încât să fie percepută învinuirea adusă şi consecinţele care pot surveni, iar prin aceasta nu este afectat esenţial vreun drept al făptuitorului şi nu reprezintă un temei de nulitate absolută al procesului verbal, prevăzut la art. 455 din Codul contravenţional.

Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenţie, instanţa concretizează că dreptul unei persoane de a fi prezumată nevinovată și de a solicita acuzării să dovedească faptele ce i se impută, rezultă cert din art. 375 alin. (1) al Codului contravențional, potrivit căruia, persoana acuzată de săvârșirea unei contravenții se consideră nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu este dovedită în modul prevăzut de prezentul cod.

Totodată, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul.

În această ordine de idei, instanța remarcă că IMSP Institutului Oncologic este învinuit de comiterea contravenției prevăzute de art. 155^1 alin. (9) din Codul contravențional.

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de judecată reține că acuzarea şi-a susţinut poziţia prin următoarele probe: procesul verbal cu privire la contravenție cu nr. 21 din 02.11.2023; drepturile și obligațiile persoanei în privința căreia a fost pornit procesul contravențional; delegația de control nr. 41 din 22/09/2023; procesul-verbal de control nr. 38 din 02.11.2023.

Instanța subliniază astfel că, fapta contravențională săvârșită de către făptuitor a fost constatată personal de agentul constatator și a fost inserată în procesul verbal cu privire la contravenţie cu nr. nr. 21 din 02.11.2023.

Din analiza actului menționat, care în situația relatată *supra* și în condițiile art. 425 alin. (2) – (5) din Codul contravențional constituie o probă pertinentă și concludentă cazului, instanța a stabilit cu certitudine că, în timpul controlului planificat la IMSP Institutului Oncologic, desfășurat în perioada 12,13,23-30.10.2023 și 02.11.2023, pe adresa de activitate mun. Chișinău, str. Nicolae Testemițanu nr. 30, a fost depistat și constatat faptul că persoana supusă controlului deține, depozitează temporar și exploatează pentru efectuarea investigațiilor de radioterapie surse radioactive și material nuclear, în lipsa unui sistem de securitate fizică a obiectivelor care să

asigure inviolabilitatea acestora, fapt ce contravine prevederilor art. 20, lit. 1) și art. 37 al Legii 132 din 2012.

În acest context, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin probele anexate la dosar și apreciate de instanțe, iar instanța reține că încheierea procesului verbal este una temeinică, iar fapta contravențională imputată făptuitorului a fost stabilită în acest caz, prin probe acumulate, care indică unanim în privinţa aceleiaşi versiuni de acuzare.

Respectiv, fapta şi vinovăţia făptuitorului au mai fost stabilite şi cu ajutorul prezumției de legalitate a procesului verbal cu privire la contravenţie cu nr. 21 din 02.11.2023, actul fiind emis cu respectarea tuturor condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege, dar și cu prezumția de veridicitate, adică reflectă în mod real ceea ce a stabilit autoritatea emitentă, prezumții consacrate expres în art. 425 alin. (2) și 442 alin. (1) din Codul contravențional, care în opinia instanței, sunt legale, în sensul pe care inclusiv instanța europeană îl dă acestei noțiuni.

În aceste condiţii, instanţa statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, fiind comisă cu bună-ştiinţă şi respectiv cu vinovăţie de către IMSP Institutului Oncologic, iar astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate acesteia, care se încadrează în limitele laturii obiective a contravenţiei prevăzute la art. 155[1] alin. (9) din Codului contravenţional.

Pe lângă aceasta, instanța nu a determinat nici alte circumstanțe prevăzute în art. 441 al Codul contravențional, care ar înlătura răspunderea contravențională.

În continuare, instanţa reţine că dosarul contravențional în privința lui IMSP Institutului Oncologic pe semnele contravenției prevăzute de art. 155[1] alin. (9) din Codul contravențional a fost expediat în instanța de judecată pentru examinare în fond, și aplicarea sancțiunii sub formă de amendă de 300 unități convenționale.

În acest caz, potrivit art. 7 din Codul contravențional, persoana poate fi sancţionată numai pentru contravenţia în a cărei privinţă este dovedită vinovăţia sa, cu respectarea normelor prezentului cod, iar conform prevederilor art. 41 alin. (1), (2) din acelaşi cod, sancţiunea contravenţională se aplică în funcţie de caracterul şi de gradul prejudiciabil al contravenţiei, de caracteristica persoanei şi de circumstanţele atenuante şi agravante, iar faţă de persoana a cărei vinovăţie este dovedită se aplică o sancţiune echitabilă, în limitele şi în conformitate cu dispoziţiile codului contravenţional.

Respectiv, *sub aspectul individualizării pedepsei*, instanța de judecată precizează că, va fi administrată în limitele impuse de art. 30 alin. (2) din Codul contravențional și în limitele stabilite de art. 155[1] alin. (9) din Codul contravențional, or în conformitate cu art. 22 din Constituția Rep. Moldova, nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos, iar la momentul comiterii şi în prezent, contravenţia incriminată prevedea o sancţiune *cu amendă de la 60 la 180 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere,* ***cu amendă de la 180 la 300 de unităţi convenţionale aplicată persoanei juridice****.*

Instanța de judecată mai evidențiază că orice sancțiune juridică, inclusiv cea contravențională, nu reprezintă un scop în sine, ci un mijloc de reglare a raporturilor sociale, de formare a unui spirit de responsabilitate, iar pentru aceasta nu este nevoie ca în toate cazurile sa se aplice sancțiunea maximă, or sancțiunile juridice constituie nu mijloace de răzbunare a societății, ci de prevenire a săvârșirii faptelor ilicite și de educare a persoanelor vinovate.

În baza celor enunțate *supra*, având în vedere circumstanțele cauzei şi faptul nerecunoaşterii vinovăţiei de către făptuitor, prin prisma art. 42 alin. (2) din Codul

contravenţional, instanța de judecată constată vinovăția lui IMSP Institutului Oncologic în comiterea contravenției prevăzute de art. 155[1] alin. (9) din același cod și îi aplică făptuitorului o sancțiune sub formă de amendă în cuantumul minim aplicabil, de 300 unităţi convenţionale, după cum statuează imperativ sancţiunea normei speciale şi care reprezintă echivalentul sumei de 15 000 lei.

De asemenea, instanţa va informa pe IMSP Institutului Oncologic că în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (3) din Codul contravenţional, aceasta va fi în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, până la cercetarea judecătorească.

În conformitate cu prevederile art. 34, 395, 400 alin. (5), 443, 452-458, 460 şi 462-463 din Codul contravențional, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e:

Se recunoaşte vinovat IMSP Institutului Oncologic, în comiterea contravenției prevăzute de art. 155[1] alin. (9) din Codul contravențional și i se aplică acestuia o sancțiune cu amendă în cuantum de 300 (trei sute) unităţi convenţionale, ce reprezintă echivalentul sumei de 15 000 (cincisprezece mii) lei.

Se explică lui IMSP Institutului Oncologic că, în conformitate cu art. 34 alin. (3) din Codul contravențional, este în drept să achite jumătate în amenda stabilită, dacă o plăteşte în cel mult 3 (trei) zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale, iar în acest caz, se consideră că sancțiunea amenzii este executată integral.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 zile, la Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței,
judecătorul **Denis Guzun**